

གཟིའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ།

ཚུམ་པ་པོ། ཚངས་དབང་།

གཟི་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་ཡིན་ལ་མི་རིགས་རིག་གནས་ཀྱི་མཚོན་རྟགས་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས་བོད་ཀྱི་ན་གཞོན་གནའ་རྒྱུ་རྟེན་དཔྱད་པ།གཟིའི་ཆེད་ལས་མཁས་པ།རི་མོ་བ།ཡིག་མཁན།མཁས་པ་ཚངས་དབང་མཚོ་གིས་ལོ་ངོ་མང་བོར་རྒྱ་བཟང་གི་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱིས་ས་ཆ་མང་བོར་གཟིའི་རིག་གནས་རྒྱུས་ལོན་དང་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་གནའ་དཔེ་མང་བོར་བཤར་གྲོག་བརྒྱད་བརྟག་ཐབས་ཀྱི་ཟུར་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ།གཟིའི་ཕན་རྒྱས་སྐོར་དང་གཟིའི་རིག་གནས་བརྟག་ཐབས།གཟི་ལམ་འཚོལ་བ་སོགས་གསར་ཚུམ་གནང་ཡོད།དེ་དག་ནི་རང་མི་རིགས་ལ་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་པ་དང་གཅིག དེ་མིན་གཟི་དང་དབྱར་རྩ་དབྱུག་འབྲུ་ནི་ད་ལྟོ་འཇམ་གླིང་ཆོང་རའི་ཁོད་རིན་གོང་ལྷ་བ་འགྱུར་གྱིས་འཕམ་བ་དང་གཉིས།རང་གི་གཟིའི་རིན་ཐང་ཤེས་ཆེ་གཞན་གྱི་བསྐྱེད་དང་གྱོང་མི་རིག་པའི་དགེ་མཚན་དུ་མར་དམིགས་ནས་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་མ་ཡིག་གཡར་ཏེ་ཀྱན་སློང་རྣམ་དག་གིས་ཆེད་དུ་མཁོ་འདོན་ནས་འོས་སྤྱོད་བྱས་བ་ལགས་སོ། དགོའོ།

གཟི་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་ཡིན་ལ་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་ལྔའི་ཡར་ཐོན་གྱི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དཔལ་ཡོན་མཚོན་པའི་རྟགས་མཚན་ཞིག་དང་།ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསང་བ་མཐར་ཐུག་མཚོན་པའི་རིག་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས།གཟི་ཞེས་པ་ཡང་སྤྱི་ཅི་ཡིན་རྒྱུ་ལོན་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཆེས་གལ་ཆེན་ནང་གི་དོན་ཆེན་ཞིག་རེད།

སྤྱི་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་གང་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ལ་རང་རང་གི་རིག་གནས་དཔལ་ཡོན་དང་ཆོས་ལུགས་
དད་མོས་མཚན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྔོན་གྱི་དུས་སུ་སོག་པོ་མི་རིགས་ནི་བྱ་རུ་ལ་དགའ་
ཞིང་། རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ནི་བ་སོ་དང་། ཡོ་རོབ་པ་ཚོ་ནི་དོ་ཇེ་པ་ལམ། འཇའ་ལྷན་བ་ནི་མུ་ཏིག་རྒྱ་ནག་ནི་
གཡང་ཏེ། ཏི་མ་ལ་ཡའི་མི་རིགས་རྣམས་ནི་གཟི། ཨེ་ཏེ་བ་དང་ཏ་ཟིག་པ་རྣམས་ནི་བེ་རྒྱུ་སོགས་མི་རིགས་
གྱི་རིག་གནས་རྒྱབ་སྐྱོངས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རིན་པོ་ཆེའི་དགའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་གཅིག་པ་རེད། དེ་འདྲ་
ཡིན་ཕྱིན། བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གྱིས་གཟི་ལ་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བཟང་ཀླུ་མི་རིགས་
དེའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་གོམས་སྟོན་དང་། ཆོས་ལུགས་དད་མོས་ཀྱི་དགའ་ཁ་འཁྱར་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་གསལ། དགའ་སྤྱོད་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བྱ་དངོས་དེ་རྒྱས་པ་ཅི་ཞིག་འདོན་པ་ལ་རྒྱལ་ལས་
པས། ཅི་ལྟར་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་བ་བཏོན་ན་དེ་ལྟར་དུ་དགའ་མཁན་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ།
དེའི་ཕྱིར། གཟིའི་ཕན་རུས་ཤེས་རྒྱ་ནི་གཟིའི་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་
ཡིན་ཕྱིན། ཐོག་མར་གཟིའི་ཕན་རུས་ལ་རྒྱས་ལོན་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེ་བས་གཤམ་དུ་གཟིའི་ཕན་རུས་སྐྱོང་བར་བྱ།

དང་པོ། གཟིའི་ཕན་རུས་སྤྱི་བཤད་པ།

དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། **སྟོབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ལྷག་གསལ་པའི་**ཞལ་ནས། རིན་ཆེན་བརྟགས་པའི་
བརྟན་བཙུག་གང་། རྟགས་པ་མཁས་པ་དོ་ཇེ་འཆང་། ཆེ་ཡི་ནོར་བུའི་འཆང་བ་རུང་། ཡིད་བཞིན་སྟ་
ཆོགས་ནོར་བུའི་འཆང་། ཨིན་དུ་རྒྱ་ལ་རིན་ཆེན་སོགས། རོར་བུ་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་། འཆང་བར་
བྱེད་པས་འཆི་བ་ཀྱང་། བརྟོག་པར་འཇུར་བ་ཐེ་ཆོམ་མེད། གང་ཕྱིར་ནོར་བུའི་མཐུ་ལ་ནི། སོམ་ཉི་བྱེད་པ་
མི་རིགས་ཏེ། རོར་བུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི། མཐུ་དང་ལྷན་པར་ཐམས་ཅད་འདོད། ཅེས་གསལ་བ་དང་།

ཀམ་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱིགས་པའི་**ཀློང་བུ་གཟིའི་རྣམ་བཤད་འཛིག་རྟོག་དགེ་བོ་**། བྱ་བ་ལས་ཀྱང་།
གནའ་རབས་དག་གིས་ཁ་མོ་ཟེར། ལྷ་ཡོངས་གསལ་གཟི་ཞེས་འབོད། ཀློང་བུ་བསམ་འཕེལ་འདི་ལ་ཟེར།
ཁ་མོ་གླིང་བཞི་འདི་ལ་ཟེར། འདི་ཉིད་ནོར་བུའི་མཚན་ཡིན་ནོ། ཀློང་བུའི་ནོར་བུ་འོ་མ་ཟིན་ན། ཀློང་བུ་རྒྱ་
ཁའི་དོ་ལེབ་ཡིན། ཀློང་བུའི་ནོར་བུ་འོ་མ་ཟིན་ལྟར་ན། ཀློང་བུ་དགོས་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་ཡིན། འབད་པ་བརྒྱ་
ཡིས་དོན་མི་འབྱུང། རྩམ་པ་སྟོང་གིས་ས་མི་ཆོད། ཀློང་བུ་མཐེ་བོང་ཅམ་ཞིག་གིས། འདོད་པའི་དོན་ཀྱང་
འབྱུང་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རོར་བུ་གཟིའི་ཕན་རུས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པས། སྔོན་
བྱོན་སྤྱི་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་མིན་དུ་མར་གསུངས་ཡོད་དེ།

ཀུན་མཁུན་འཛིགས་མེད་གླིང་བའི་ཞལ་ནས། འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མཐུན་བསོད་ནམས་དག་དང་བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་སྤྱི་ཆེན་གྱིས། འདོད་རྒྱུ་སྒྲེར་བའི་ཕྱོད་བཟང་ཇི་བཞིན་རྣམ་མང་རིན་ཆེན་ཕུང་བོ་སྤྲུངས་པ་ལས། ཁྱེད་ལོག་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སོགས་འཛམ་གླིང་གཟི་རིགས་དབྱེ་བ་མང་དུ་གཏམས། ཁྱེད་གཟེར་བྱེད་ཁ་སྒྲེང་གདོན་གཟུང་དང་སྤྱི་བརྒྱད་གནོད་པ་རྣམས་ལ་གོ་ཆ་བཞིན། ལྷན་སྐྱེད་དཔལ་བསྐྱེད་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་མཇུག་བཅའི་སེམས་པ་འཛོལ་བ་དང་། ཆོ་འདིར་མངའ་ཐང་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་ཞིང་སྟན་གྲགས་རྒྱ་བོའི་རྒྱུ་ལ་འགྲན་པར་ངས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁོང་གིས་(ཀུན་མཁུན་འཛིགས་མེད་གླིང་བའི་སྤྱི་ལོ་༡༧༣༧་ནས་༡༧༧༧་བར་ཡིན། རྒྱ་འབྲུག་རྟེང་མ་པའི་ཀུན་མཁུན་རྣམ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི་ཡ་བྱལ་ཡིན)གཟི་ལ་དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམ་ལྷན་ལོག་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སོགས་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་པའང་ཁྱེད་གི་ནད་རིགས་ཏེ་གདོན་ནད་དང་། གཟུང་ནད། རྩི་བརྒྱད་ཀྱི་གནོད་པ་སོགས་ལ་ཆོན་སྤྱང་བཞིན་དུ་ཕན་པ་མ་ཟད། འདིའི་རྒྱུ་པས་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པའི་གཟི་བྱིན་འཕེལ་ཞིང་། མི་ཕན་ཚུན་བར་ལ་མཇུག་བཅའི་དུངས་པ་ཟབ་པ། ཆོ་འདིར་སྤྱོད་པས་འབྱོར་མངའ་ཐང་རྒྱས་ཤིང་མཆོད་སྟན་གླིང་ལ་ཁྱབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཕན་རྒྱས་སྒོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།

དེའུ་དམར་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་(ཤེས་གོང་ཤེས་སྤྱོད་)ལས། གཟི་སྤྱང་བའི་མཆོད་ཀི་ལྷན་ལོག་རྒྱུ་པོ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སོགས་འཛམ་གླིང་དགུ་ཡིན། འདིས་ཕྱིས་པས་མིག་ནད་ལ་ཕན་པ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་དུ་ཞག་གཅིག་སྤྲངས་པའི་རྒྱུ་ལྷན་གིས་གཟེར་བ་ལ་ལྷན་(ལྷན་གསུམ་)སྤྱི་བཤེགས་པ། བདུང་བས་གཟུང་ནད་ལ་བབས་པར་ཕན། ཁོང་སྤྱན་དུ་འགོ་བའང་ཡོད།མདེའུར་སྤྱར་ནས་བྱ་གདོན་གཟེར་ཐབས་དང་། ལྷན་ལ་འཆང་བས་གཟུང་ནད་སྤྱང་བར་ཡང་བཤད། ཅེས་འཁོད་ཡོད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ང་ཚོས་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་ནི། བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་པ་མཁས་ཅན་དེའུ་དམར་དགེ་བཤེས་(སྤྱི་ལོ་༡༧༧༣་ནས་༡༧༧༧་བར་ཡིན)ཀྱིས་བོད་སྤྱན་ཀྱི་གཞུང་ལྷན་ཁག་དུ་གཟིའི་ཕན་རྒྱས་མང་དུ་བཤད་ཡོད་པ་དང་།

(གསོ་རིག་རྒྱུད་བཞི་)དང་(གསོ་རིག་འབུམ་བཞི་)སོགས་ལས་གཟི་དཀར་ཁ་མེན་འདི་གཟུང་ནད་དང་གདོན་ལ་ཕན་པའི་གནས་ཚུལ་འཁོད་ཡོད་པས། ལྷན་གྱི་བདུན་ཅུའི་སྤྱན་སྤྱོད་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་གཙོ་བོའང་གཟི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཆོད་དེ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར། གཟི་ནི་གཡང་སྤྱོད་དང་། བསང་རྩིས། སྤྱང་འཁོར་སོགས་ཀྱི་རྩིས་སྤྱོད་གཡང་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིན། བསང་མཆོད་རྒྱས་པ་ཆད་ལྷན་ནད་དུ། གཟི་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ།

འབྲུ་མི་ཡམས་ཀྱི་ **༼གཟའ་གྲིབ་སྤང་ཐབས༽** ལྟ་ རང་སྤང་ཐུགས་འདོན་པས་ཆོག་ གཞན་སྤང་ན་གཟི་
མིག་དགུའམ། མ་རྟེན་ན་དར་མཚོན་(ཚོན་སྒྲ་ལ་བཏབ་ཏེ་ འཆང་། བཅོམ་ཐུན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དྲི་
མ་མེད་པ་རྒྱ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདིས་མི་ཡམས་རིན་པོ་ཆེ་(སྤྱི་ལོ་
༡༥༥༦་ནས་༡༧༡༢་བར་ཡིན)ཡང་གཟི་ལ་དོ་སྤང་དང་གདེང་འཛིག་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའང་ཤུགས་ཀྱིས་
རྟོགས་གྲུབ་པོ།

གཞན་གཡེར་གཤོང་མཁན་ཆེན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་ **༼ཁྲ་དབང་རྒྱལ་བའི་ལས་ཚོགས༽** བྱ་བ་ལས།
ཁྲ་འི་དམ་རྩལ་ལ་སྤང་རྩལ་དང་བསྟེན་རྩལ་གཉིས་ཞེས་པའི་རྩལ་མའི་སྐབས་སུ། དབང་བོ་ཉམས་པ་གསོ་
བ་ལ་སྒྲ་བྱའི་མདོངས། ཁྲ་བའམ་ཇ་ཏི་གང་རུང་དང་། ཁྲ་དཔ་ཉམས་པ་ལ་སྒྲ་ཏིག་ན་བ་ཉམས་པ་ལ་ཕྱ་
ཤེལ་ཅེ་དང་། མིག་ཉམས་པ་ལ་གཟི་རྒྱམ་ཁ་བོའམ་ལུང་ཐང་ནག་པོ་གང་རུང་དང་། ཞེས་དགོ་ལུགས་
ཀྱི་མཁས་དབང་དམ་པ་གཡེར་གཤོང་མཁན་པོ་རྟ་ཏུན་(སྤྱི་ལོ་༡༥༥༤་ནས་༡༧༥༥་བར་ཡིན) ཀྱིས་ཀྱང་
གཟིའི་ཕན་རུས་སྐོར་ལ་དོ་སྤང་ཆེན་པོ་བྱེད་འདུག

ཉེ་ཆར་ཀྱི་མཁས་དབང་ཆེན་པོ་**ནམ་མཁའི་རྟོར་བུ་**ལགས་ཀྱིས་ཀྱང་། གཟིའི་རིགས་དེ་རྣམས་
དེང་དུས་ཀྱི་དུལ་དང་འདྲ་བ་དཔལ་འབྱོར་ཀྱི་རིན་ཐང་གཞལ་གྲུབ་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གནའ་
མི་ཚོས་དེ་ལུགས་སུ་བཅད་སྟོང་བྱས་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་མིག་དང་རི་མོའི་རིན་ཐང་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཤེས་
གྲུབ་མོད། གཟིའི་རིགས་འདི་ལ་ཨི་ཁུང་ཡོད་པར་བརྟེན། རང་ལུས་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན་དུ་བཅད་སྟོང་བྱས་ཡོད་
པའང་ཤུགས་ཀྱིས་ངེས་གྲུབ་པ་ཡིན། གཟིའི་རིགས་རྣམས་ལུས་རྒྱན་གྱི་རྩལ་དུ་འཆང་བ་དེ་ལ་རིན་ཐང་ཆེ་
བའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་དང་འབྲལ་མེད་དུ་བཅངས་གྲུབ་པ་དང་། ་འོད་སྒྲན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་གཟིའི་རིགས་ཀྱིས་
གྲིབ་སྒྲོན་ཅེས་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལུས་ལ་བཅ་བས་ཀྱང་གྲིབ་སྒྲོན་མི་འོང་བར་ཕན་རྒྱལ་བཤད་ཡོད་པ་བཞིན།
གནའ་མི་ཚོས་རྒྱ་མཚན་དེའི་རིགས་རྟོགས་ནས་ལུས་ལ་གྲིབ་སྒྲོན་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བཅངས་ཡོད་པ་
བཅས་ཀྱི་དགོས་པ་ཅི་རིགས་ཤིག་ཡོད་པའང་སྒྲོས་མ་དགོས་པ་རེད། ཅེས་གསལ་ཞིང་།

དེ་ལྟར་བྱ་སྒྲོན་བྱོན་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟི་འདིའི་ཕན་རུས་དང་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ཞིབ་
དུ་གསུངས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་སྦྱ་ཆེ་གང་བོར་གཟི་ལུས་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྒྲ་ཆེན་ཡང་མང་སྟེ། བཤད་
རྒྱལ་ཡིན་ན། མདོ་རིན་པོ་ཆེ་ཟིན་གོན་དགེས་པ་རྩི་རྩི་སྦྱ་ཆེ་གང་བོ་གཟི་ཞགས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་།
རང་གི་སྒྲོབ་མ་སྒྲོད་ཐུན་རྣམས་ལའང་གཟི་རེ་གནང་ནས་བྱིན་རྒྱབས་དང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པར་བཤད།

ཉེ་ཆར་གཤེགས་པའི་**དེལ་མགོ་མཁུན་བཙེ་རིན་པོ་ཆེ་**ཡང་སྐྱ་ཆེ་གང་བོར་གཟི་ཞགས་དང་མི་འབྲལ་
ཞིང་། གཞན་ལ་འང་གཟི་འདོགས་དགོས་ཀྱི་སྐྱལ་འདེད་དང་བཀའ་སློབ་ཀྱང་བསྩལ་། ༡༧༧༣་
ཡས་མས་ཤིག་ལ། ང་རང་མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོར་**སྤྲུལ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཤར་གདོང་ཆང་གི་མཛུན་**
ནས་ཟུར་ཁྱིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཉིན་ཞིག་ལ་ཁོང་གིས་སྐྱ་འདྲ་འགའི་གཟུངས་གཞུག་འབུལ་བ་ལ་ངས་ཕྱག་
རོགས་བྱས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ངེད་ཀྱི་ལྷ་ཕྱོགས་ཤིག་གིས་སྤྲུལ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་གཡོན་གྱི་སྤྲིན་ལག་སྟེང་
གསེར་གྱི་མུའུ་བ་དྲིམ་རྒྱུ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་བསྐྱམས་ཡོད་པ་མཐོང་ནས། ངའི་སེམས་ལ་སྤྲུལ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དགོ་
སྟོང་གི་རྟེན་ཡིན་པས། དེ་ཅི་ཡིན་སྟུང་པ་དང་། དོགས་པ་དེ་སེལ་བའི་ཆེད་འབྲལ་དུ་དེའི་སྐོར་བཀའ་འདྲི་
ལྷན་པ་ན། ཁོང་ན་རེ། སྤྱིར་དགོས་སྟོང་གིས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་རེག་མི་བྱ་ཞེས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་
ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་། ངའི་མུའུ་བ་དྲིམ་འདི་ནི་ལུས་སྤང་ཡིན་པ་ལས་རྒྱུ་ཆ་མིན། འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་
ཐུང་ཐུང་ཞིག་མཆིས་པ་འདི་ལྟར། དེ་སྔོན་ང་པེ་ཅིན་གྱི་ནང་བསྟན་སྟོབ་གླིང་དུ་དཔེ་ཁྱིད་བྱེད་སྐབས། འབྲུག་
པ་རྒྱལ་པོའི་དབུ་སྒྲ། རྟིང་མ་བའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་དེལ་མགོ་མཁུན་བཙེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆང་པའ་ཆེན་རིན་
པོ་ཆེ་ཆང་ལ་མཇལ་བར་པེ་ཅིན་དུ་ཕེབས་པས། ངས་ཀྱང་དེལ་མགོ་མཁུན་བཙེ་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་དུ་སོང་
བ་ཡིན། གསུང་གླེང་མང་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཁོང་གི་ཞལ་ནས། དེང་སང་ཁྱེད་རང་ལྟ་བུ་མཁས་ཆེན་བཞེས་
པའི་སྤྲུལ་མ་ཏ་ཅང་དཀོན་པོར་འདུག སྤྲེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ཆེ་རིང་ན་སེམས་ཅན་མང་བོ་ཞིག་གི་
དོན་མཇེད་ཐུབ་པས། རྣམ་རྟོག་མི་བྱེད་པར་ལུས་སྤང་བའི་སྤྱིར་དུ་ལུས་ལ་གཟིའམ་གསེར་གང་རུང་ཞིག་
ཐོགས་དང་ཕན་རུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་རེད། ཅེས་བཀའ་སློབ་གནང་བུང་། གཟི་ནི་རིན་ཐང་ཆེ་ལ་ལག་སོན་
ཡང་དཀའ་བས་གསེར་གྱི་མུའུ་བ་དྲིམ་འདི་བསྐྱམས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། གོང་གི་ནང་དོན་རྟོག་རྟོག་དེ་
ལས་ང་ཚོས་གསལ་བོར་ངས་ཐུབ་པ་ཞིག་ནི། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་དེལ་མགོ་
མཁུན་བཙེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྐབས་ཇེ་སྤྲུལ་མ་ཤར་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟི་ལ་འདི་ལྟ་བུ་
གཅིགས་ཆེན་བྱེད་པ་ལ་ཕན་རུས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟོས་མ་དགོས་སོ།།

དེས་ན་གོང་འཁོད་ཀྱི་ནང་དོན་དེ་དག་ལས་གཟི་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་དངོས་པོ་ཞིག་མིན་པ་རྟོགས་ཐུབ་
ལ། ཡང་སྟོང་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་མཁན་ཏ་ཅང་དཀོན། གཟི་འཛོང་ཆེ་གང་བོར་རྒྱག་པའི་ཆོང་དཔོན་
ཆོས་ཀྱང་གཟིའི་ཕན་རུས་བཞིན་ཡུལ་འདས་ཞེས་ཁ་ནས་སྤྲོ་བ་མ་གཏོགས་དོན་ཤེས་མཁན་ཤིན་ཏུ་ཅུང་ངོ་།།

འོ་ན་དོན་དངོས་གཟི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བྱ་བ་དེའོ།། དེའི་མིང་
གཞན་ལ་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུ་དང་། ཅི་ལྟ་མ་ཁྱེ། དགོས་འདོད་ཀྱི་ནོར་བུ་ལྟར་། ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་
བཅས་ཀྱང་བྱའོ།། དེ་དག་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།།

གཟི་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལ་རིགས་
གསུམ་ཡོད་དེ། ལྷ་འོ་ནོར་བུ་དང་། མི་འོ་ནོར་བུ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ནོར་བུ་བཅས་གསུམ་སོ།། དེ་
གསུམ་ལས་ལྷ་འོ་ནོར་བུ་བྱ་བ་ལ་འང་ནང་གསེས་སུ་གསུམ་སྟེ། ལྷ་དང་། ལྷ་མིན། གྲུ་བཅས་གསུམ་མཆིས་
པ་ལ་བློ་བྱ་ནི་གྲུ་འོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་། གཟི་ནི་ལྷ་འོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།

དེ་ལྟར་དམར་དགོ་བཤེས་ཀྱིས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལ་མིག་བདུན་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་འང་དོན་དུ་
གཟི་ནི་སྟེང་གི་རྒྱ་མིག་ལ་གོ་དགོས་སོ།།

༼པར་བཀའ་ཐང་༽ལས། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། ། རུལ་གྱིས་བཀྱས་བཤད་དར་གྱི་
མིང་ཁྱག་བཅུག ། རྒྱལ་མཚན་ཅེར་བཏགས་མཆོད་ཕུལ་སྒོན་ལམ་བཏབ། ། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་
འབྱུང་བ་ལྟར། ། ཞེས་པ་དང་།

གཡེར་གཤོང་མཁན་ཆེན་ལོ་སྤྲུང་གི་ཞལ་ནས། བསམ་འཕེལ་དབང་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་ཅེར་།
མངོན་མཆོད་དགོས་འདོད་ཆར་དུ་འབེབས། ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་གཟི་འདི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གཙོ་བོ་ཞིག་སྟེ། སྟོན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དངོས་ནི་ཕྱ་དར་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེང་གི་དགོན་པ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་མཚན་གདུགས་བརྟེན་མའི་དབྱིབས་འདི་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཤར་ལྷགས་པ་ཡིན་ལ།
བོད་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དངོས་ནི་འཕྱར་དར་རམ་དར་ཕྱ་ཡིན་ཞེས་འདྲ་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་འགྲེལ་
དུ་གསལ་བས་ཡིད་མི་ཆེས་ན་དེར་གཟིགས་པར་བྱ། དེས་ན་དར་ཕྱ་འམ་གཡང་དར་ནི་གཡང་དར་རམ་
གཡང་མདའ་ལ་གོ་ཞིང་། གཡང་དར་གྱི་ཅེར་གཟི་བཏགས་ནས་གཡང་འགྲུགས་བྱེད་པའི་སྟོན་དང་།
དཔེ་རྙིང་རྣམས་སུ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཅེར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཏགས་པའི་ཆོག་གཉིས་བཤད་སྟོན་མ་འདྲ་
བ་ཙམ་ལས་དོན་དུ་གཅིག་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ།

དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆའི་ **ཀློང་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་གཞི་རྩའི་ཤེས་ཡོན་མཛུ་བ་མོ་རི་སྟོན་** ལས། གཡང་སྐྱབ་ཟེར་བ་ནི། མི་བསོད་ནམས་དབང་ཐང་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་བསོད་ནམས་དང་དབང་ཐང་ཚུར་ འགྲུགས་པའི་ཐབས་ཤིག་ཡིན་ཟེར། དེ་ནི་ལུག་དཀར་རྒྱུད་ཞིག་གི་ལག་གཡམས་པའི་གདར་ཆོན་སྒྲ་ལྷའི་ རྒྱུ་ལྷུ་བཞག་པ་ཞིག་དང་། གོས་ཆེན་ཆོས་གཞི་མི་འདྲ་བ་ལྟ་དང་། གཟི་བྱ་བུ། སྟོན་ཤེས། འགོན་བྱ། མི་ ཡོང་བཅས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་འབྲེལ་བའི་མི་གཅིག་གིས་ཁང་བྱིས་ཀྱི་ཐོག་རྩ་ནས་ལྷུ་འགྲུགས་གཡང་འགྲུགས་ ཞེས་ཕུག་རྒྱ་དང་བཅས་སྐད་རྒྱ་གསོལ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིར་ན་ལོ་ལྟར་སྟོན་ཁའི་འབྲུ་རིགས་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ གཡང་སྐྱབ་ཅེས་དེ་ལྟར་བྱེད་སྟོལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་ཆང་དེ་རྒྱ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཡོང་ ཆེད་ཡིན་ཟེར། གོང་གསལ་ལུགས་སྟོལ་དེ་དག་ཆང་མ་བོན་གྱི་ལུགས་སྟོལ་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་ལས་ཤེས་ བྱུང་ཅིང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་དར་གྱི་ལྷིང་ཁྱག་ནི་ཕྱི་མའི་ནང་དོན་ལས་གོས་ཆེན་ཆོས་གཞི་མི་འདྲ་བ་ལྟ་སྟེ། དར་ཆོན་སྒྲ་ལྷ་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་བསམ་འཕེལ་འོར་བུ་བཏགས་པ་དང་ལྷ་དར་གྱི་སྟེང་ ལ་གཟི་གཙོ་བོར་བཏགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་མཚུངས་སོ། །

མངོན་མཚོད་ ཅེས་པ་ནི། ཁང་བྱིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལྷུ་འགྲུགས་གཡང་སྐྱབ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་སོགས་ ཕྱོགས་གང་ནས་དབྱེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་མངོན་གསལ་རེད།

ཀློང་གོན་པོའི་ཆོས་སྟོན་ ལས། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ནང་། འོར་བུ་གཟི་འབར་ཡོད་པར་བཤད་ ཅིང་། ཡིད་བཞིན་འོར་བུ་བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་གང་འདོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ ཐོགས་པར་བཤད་ལ། གཟིའི་ནང་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་གཟི་དཔལ་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་དང་། གཟི་བྱིན། གཟི་བཞིན་སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་ངོ་། ། གཞན་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསལ་བོ་ཞིག་འཁོད་ ཡོད་པ་ནི། ཐང་གའི་ངོས་སུ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་ལའང་འོར་བུའི་དོ་ཤལ་འཐེན་ཡོད་པ་དང་།

འོར་བུ་གཟིའི་རྣམ་བཤད་ ལས་ཀྱང་། འོར་བུ་བསམ་འཕེལ་འདི་ལ་ཟེར། ཁྲ་མོ་གླིང་བཞི་འདི་ ལ་ཟེར། འདི་ཉིད་འོར་བུའི་མཚན་ཡིན་ནོ། འོར་བུའི་འོར་ངོ་མ་ཟིན་ན། འོར་བུ་རྒྱ་ཁའི་དོ་ཤལ་ ཡིན། འོར་བུའི་འོར་ངོ་ཟིན་གྱུར་ན། འོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་ཡིན། ཞེས་པ་འདིས་ཡོངས་སུ་ རྟོགས་རྒྱས་སོ། ། དེ་འདྲ་ཡིན་ཕྱིན། ཡིད་བཞིན་འོར་བུའི་ཕན་རྒྱས་ཇི་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟིའི་ཕན་ རྒྱས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཡིན་པས། བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་གཟི་ལ་དམིགས་བསམ་གྱིས་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ བཞིན་ནོ། །

གཞན་གཟི་ནི་ས་བཅུད་ཀྱི་རྩ་གཏེར་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། **།བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྗོངས་།** ལས། མ་འོངས་རྒྱལ་
རྒྱུད་འོར་སྐལ་སྤྲུལ་ཚུལ་བྱ་བར། བོད་ཀྱི་གནས་ཡུལ་ལྷོ་གནས་འགངས་ཅན་ཁག་དུ་ས་བཅུད་མི་ཉམས་པར་
ཆེད་དུ། གཟི་གཏེར་མང་པོ་གཏེར་དུ་སྤྲུལ་ནས་ས་དབྱའི་གནོད་པ་འགོག་པ་དང་། ཡུལ་ཁམས་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་
དབང་སྤྱད་མཚན་མའི་རྟགས་མཚན་བཀོད་པ་སོགས་བྱེད་པར་འཁོད་ཡོད་ཅིང་།

།ཨ་གྲགས་གཟི་ཚོང་། ལས་ཀྱང་། རིན་ཆེན་སྤྲུལ་ཁྱེད་སྤྱོད་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཟི་གར་བརྒྱལ་ལྷ་དར་
བཏགས། འདོད་ཁམས་ལྷ་ཡི་གཟི་སྐལ་མཛོད། གཟི་ཁམས་ཁ་བརྒྱལ་ལྷ་དར་བཏགས། རྩོན་མོ་ལྷ་ཡི་
གཟི་སྐལ་མཛོད། བོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རི་བྱ་གཅིག་རྒྱུ་ཡི་སྤྱང་ཆེན་འབྱེད་རི་གཉིས། མཛོད་སྤྱོད་མ་རྒྱལ་
སྤྱོད་ར་གསུམ། དགའ་སྤྱོད་བྱེད་ལྷ་འབྲོམ་བཅན་བཞི། གཟི་ཁ་ཡག་བརྒྱུ་རེ་གཉིས་དུ་གཏད། འོར་སྤྱོད་ཀྱི་
དངོས་གྲུབ་དེ། མ་བརྒྱུ་སྤྱོད་འཕེལ་བར་ཤོག། གཟི་ཁ་ཡག་གཏེར་ཁ་བོད་ན་ཡོད། སྤྱོད་ཐང་
ཅན་གྱིས་རྟེན་པར་ཤོག། བསོད་ནམས་ཅན་ལ་འཛོམ་པར་ཤོག། ལས་དབང་ཅན་ལ་འཁོར་བར་ཤོག། །
ཅེས་གསལ་ཞིང་།

བཤད་རྒྱུ་ལའང་**སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་**བོད་ཀྱི་ས་རྩོལ་ཤིང་ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་
ལས་བཏབ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་དོན་ནི། བོད་ཀྱི་ས་རྩོལ་རྩ་ཤིང་ནམས་རིན་ཆེན་གསེར་དང་
མཚུངས་པའི་རིན་ཐང་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ཟེར། དེང་སང་བོད་ཀྱི་མིའི་འཚོ་རྟེན་གཙོ་
བོར་གྱུར་བ་ནི་དབྱར་རྩ་དགུན་འབྱུང་དང་གཟི་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། གཟི་ནི་ས་རྩོལ་རིགས་ཡིན་ལ། དབྱར་རྩ་
དགུན་འབྱུང་ནི་རྩ་ཤིང་གི་རིགས་ཡིན་པས། དཔྱོད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ཞིབ་དུ་བསམ་སློབ་པར་ཆ་སློབ་
དཔོན་གྱི་གསུང་དེ་ནི་ཏ་ཅང་བདེན་པར་སྤང་ཡང་། དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ན་ལ་ལས་ང་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་མིག་གིས་
ལྟོངས་པ་རེད་ཟེར་བར་འཇིགས་ནས་རེ་ཞིག་འདི་ཙམ་བགྱིས་སོ།

བོད་པའི་རྒྱུ་ཆ་གཟི།

ཚུལ་པ་པོ། པ་མེ་དོ་མེ།

གཟི་བསྐྱེད་བཞོམ་བྱེད་པའི་གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་
དེང་རབས་ཀྱི་འདྲ་བཟོའི་ལག་རྩལ། གཟི་བསྐྱེད་
བཞོམ་བྱེད་པའི་ལག་རྩལ་ལ་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ལོ་
རྒྱུས་ཡོད།དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལྷ་དུས་བར་དུས་སྤྱི་དུས་
བཅས་དུས་རིམ་ཁག་གསུམ་ལ་སྤྱེ་ཆོག་སྟེ།

ལྷ་དུས་ནི་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ་ ༢༠༠༠གོང་དང་།བར་
དུས་ནི་སྤྱི་ལོའི་གོང་གི་ལོ་ ༣༠༠ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠བར་།སྤྱི་དུས་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༤༠༠ལོ་ནས་༡༠༠༠བར་
བཅས་ཡིན།བསྐྱེད་བཞོམ་བྱེད་པའི་གཟི་ཐོག་མའི་རིགས་ནི་མེ་བོ་ཏ་མི་ཡ་(བོད་སྐད་ལ་
ཐུ་བོ་གཉིས་རྒྱགས་ཁུལ་བྱ་སྟེ།དེང་སྐབས་དབྱི་རག་རྒྱལ་ཁབ་གནས་སའི་ཡུལ་ལ་ཟེར་)དང་
རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་བོའི་རིག་ཤུལ་རྙིང་པ་ནས་རྙིང་ཅིང་།བར་དུས་ཀྱི་གཟི་རྒྱུ་མས་རྒྱ་གར་གྱི་
ཐོག་གས་ཀྱི་རིག་ཤུལ་ནས་རྙིང་པ་རེད།དེས་ན་ང་ཚོའི་ངོས་འཛིན་ལྟར་ན།རྒྱ་གར་གྱི་པེ་ཏ་ལ་
ཨར་དང་ཆན་དུ་ཏ་ལ་ནི་ལྷ་དུས་གཟི་བསྐྱེད་བཞོམ་བྱེད་སའི་སྟེ་གནས་རེད།སྤྱི་དུས་ཀྱི་གཟི་
རྒྱུ་མས་བསྐྱེད་བཞོམ་བྱེད་ས་གཙོ་བོ་དབྱིས་ལང་ངམ་སྟག་གཟིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དངོས་ར་
གསལ་འཕྲོད་བྱུང་།དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༢༢༥ནས་ ༤༢༥ལོ་བར་གྱི་ཏ་ཏན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་
ལ་བྱུང་བ་རེད།དུས་རབས་ ༢༠པའི་དུས་འགོར་ཡུལ་དེར་ད་དུང་བསྐྱེད་བཞོམ་བྱེད་ཐབས་ལ་
བརྟེན་ནས་དཔེ་ཆ་དཔར་མཁན་ཡོད་སྟེ།དུས་རབས་ ༡༠༠༧པའི་དུས་མཇུག་དུ་རྒྱ་གར་
དང་སྟག་གཟིག་གི་ཡུལ་ལ་གཟི་བསྐྱེད་བཞོམ་བྱེད་པའི་ལག་རྩལ་རིམ་པས་ཉམས་པ་རེད།

གནའ་ལྷ་མོ་ཐང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་དུས་ནས། ཕྱི་སྤྱིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིར་རྒྱས་མངའ་ཡོད།
ཡོ་རོབ་པ་ལའོ་རྒྱ་ཞེས་པས་༡༠༠༧༡༠༠༣ལོར་བརྒྱམས་པའི་《ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཡུར་དབྱེད་
པ་》ཞེས་པའི་ནང་། 《ཐང་ཡིག་》ཞེས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ནས་“瑟瑟”
ཞེས་པའི་སྐོར་ལུང་དུ་དྲངས་པའི་སྐད་ཆ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་དབྱེད་ཀྱི་བོད་པའི་དཔོན་
རིགས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་བརྒྱན་པའི་“瑟瑟”ཞེས་པ་ནི་གསེར་དངུལ་ལས་ཀྱང་རིན་གོང་
ཆེ་བའི་དངོས་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་རང་ཤུགས་སུ་རྟོགས་ཐུབ།དེབ་གཞན་《ཐང་ཡིག་གསར་
པ་》ཞེས་པ་ནས་ལུང་དྲངས་པའི་“瑟瑟”ཞེས་པ་འང་བོད་རིགས་བྱད་མེད་ཀྱི་སྐྱ་རྒྱན་
བྱེད་ཡོད་པ་མཆོད།གཟི་ཡག་ཤོས་ཤིག་གི་རིན་གོང་ཅང་ཤེས་རྟོག་ཅིག་དང་མཚུངས་
སྐད།ཁོང་གིས་ཆོད་དཔག་བྱས་པར་གཞིགས་ན། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་“瑟瑟”ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་
དང་བོད་སྐད་ཀྱི་“གཟི”ཞེས་པ་དང་། ལྷག་གཟིག་གི་“Sjizu”ཞེས་པ། ཨ་རབ་
སྐད་ཀྱི་“Djizu”ཞེས་པ།ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཀྱི་“Cesha”ཞེས་པ་བཅས་ཀྱི་བར་ཕན་ཚུན་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་རྣམས་ཆང་མ་གཟི་ལ་ཟེར། ལོ་ངོ་སྤྱང་ཤུག་དུ་མའི་སྤོན་ནས་
བོད་ལ་གཟི་བྱང་བ་མ་ཟད། བོད་རིགས་མང་ཆེ་བས་དེ་ནི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཁོར་བུ་ཁྱད་
འཕགས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་ཡོད། ལ་ལས་སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་༡༠༠༧པ་ནས་
༢༠པའི་དུས་སུ་བོད་ལ་གཟི་ཡི་ཐོག་མ་བྱང་བར་བཤད་རུང་།དེར་དངོས་པོའི་དཔང་རྟགས་
གང་ཡང་མེད།དེའི་དུས་སུ་ཨེ་ཤ་ཡ་རུབ་ལྗོངས་གཉིས་ཀྱི་གཟི་བསྐྱེད་བཞོས་བྱེད་པའི་ལག་
རྒྱལ་ཉམས་ཆར་བ་རེད།བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་གཟིར་མཐོང་ཆེན་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་གོམས་
གཤེས་དེ་དུས་ཆོད་བྱང་བྱང་ཞིག་གི་ནང་བྱང་བ་ཡིན་མི་སྲིད།རབ་འབྱམས་པ་ནི་པེ་མི་ཅི་ཕྱོ་
ཁོ་ཕྱོ་ཆེས་བརྒྱམས་པའི་《གནའ་དུས་ཀྱི་བོད་པའི་གཟི་》ཞེས་པའི་ནང་།བོད་ཀྱི་བྱང་
ཤར་ས་ཁུལ་ཀྱི་བང་མོའི་ཤུལ་ནས་མདའ་དང་གཟིའི་རིགས་མང་པོ་རྙེད་པའི་སྐོར་བཞོད་
ཡོད།རབ་འབྱམས་པ་ནི་པེ་མི་ཅི་ཕྱོ་ཁོ་ཕྱོ་ཆེའི་གསུང་སྤངས་ལྟར་ཀྱི་བོད་དང་།འབྲུག་ཡུལ།

ལ་དྲགས་སོགས་ནས་གཟི་རྒྱུད་རྩལ་ཁུལ་དེ་རིགས་ཀྱི་ཉེ་འདབས་འབྲས་ལྗོངས་དང་
བལ་ཡུལ་ནས་ད་ཕན་གཟི་རྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་མེད་ཟེར། འབྲུག་ཡུལ་གཟི་ཐོན་ས་གལ་ཆེན་
ཞིག་ཡིན་གསུངས་རྩལ་ཁུལ་དེ་ལོ་མེ་མི་ཅིས་༡༠༠༧༥༥༥ལོར་བྲིས་པའི་དབྱུང་ཚུལ་ནང་ཁམས་
ཁུལ་ནས་གཟི་མང་པོ་རྒྱུད་པའི་སྒོར་དང་ལ་དྲགས་ཀྱི་གཟིར་སྤྲུལ་ཚད་མེད་པའི་སྒོར་བྲིས་
ཡོད། བོད་ནས་ཐོན་པའི་གཟི་དག་ནི་ཞང་ཁུང་གི་དུས་སྤྱི་མངའ་རིས་སྤྱི་བཟོས་པ་མིན་ནས་
སྤྲུལ་དེའི་དུས་སྤྱི་བོན་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། གཟི་ལ་མིག་དགུ་བཟོ་དགོས་དོན་དེ་བོན་གྱི་
རིག་གནས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། ད་ལྟ་བོད་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་གཟི་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་
པོ་མི་ཤེས། དེར་བརྟེན་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུན་དང་དད་པའི་དབང་གིས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་
སྤྱི་བཞེད་གཟི་འདི་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ཚོར་བུའི་རིགས་སྤྱི་བཀྱར་བཞེད་ཡོད།

ད་ལྟ་གཟི་གསར་གྱི་རིགས་ཤིན་དུ་མང་། དེ་རིགས་ལས་ཐའེ་ཐན་ནས་ཐོན་པའི་གཟི་གསར་
ཀྱིས་ལྟ་སའི་ཁྲོམ་རའི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ཟིན་ཡོད། གཞན་ཡང་བལ་ཡུལ་དང་འབྲུག་ཡུལ།
རྒྱ་ཡུལ་ཅང་སྤུ་དང་ཀྱེ་ཅང་ཀྱང་ཡོན་པོད་བཅས་ནས་འདྲ་བཟོ་བྱས་པའི་གཟི་གསར་
རིགས་མི་འདྲ་བ་ཁག་དུག་སྟེ།

ཐའེ་ཐན་ནས་མ་ན་ཏོར་བསྐྱེད་བཞོས་བྱས་ནས་འདྲ་བཟོ་བྱས་པའི་གཟི་གསར་དང་གཅིག་
དཀར་ནག་དབྱེ་མཚམས་གསལ་བའི་འབྲུག་ཡུལ་ནས་འདྲ་བཟོ་བྱས་པའི་གཟི་གསར་དང་
གཉིས། ལོ་ངོ་ཉིས་བརྒྱའི་གོང་དུ་སི་ཁོན་ནས་འདྲ་བཟོ་བྱས་པའི་གཟི་གསར་དང་གསུམ།
ཀྱེ་ཅང་ནས་ཤིང་ཆོལ་གྱི་རིགས་སྤྱད་དེ་འདྲ་བཟོ་བྱས་པའི་གཟི་གསར་དང་བཞི། ཀྱང་ཡོན་
ནས་ABSསྤྲུལ་དཀར་གྱི་རིགས་སྤྱད་དེ་འདྲ་བཟོ་བྱས་པའི་གཟི་གསར་དང་ལྔ། བོད་རང་
ནས་ཚོར་དྲོའི་རིགས་ལ་བསྐྱེད་བཞོས་བྱས་ནས་འདྲ་བཟོ་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་གཟི་གསར་དང་
དུག་བཅས་སོ།།

གོང་གསལ་འདྲ་བཅོ་བྱས་པའི་གཟི་གསར་རྣམས་ཚོང་པས་ཉི་ཤུ་བཅུ་གཉི་ལྔ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
བཅོ་བྱས་པའི་གཟི་གསར་རེར་རིན་གོང་སྒོར་༢༠༠ནས་༤༠༠བར་དང་། འབྲུག་ཡུལ་ནས་
འདྲ་བཅོ་བྱས་པའི་གཟི་གསར་རེར་སྒོར་༡༠༠༠༠ནས་༣༠༠བར་དང་། གྲེ་ཅང་དང་ཀྲང་ཡོན་
ནས་འདྲ་བཅོ་བྱས་པའི་གཟི་གསར་རེར་སྒོར་༥ནས་༡༠༠༠བར་རེད།

、 སྤྱིར་ན་གཟི་ཡི་རིགས་ལ་གཟུགས་དབྱིབས་ནར་རིང་། རྒྱུ་ལྡན་པའི་སྒྲིམ་པོ་སྒྲིམ་པོ་སྒྲིམ་པོ་
འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་རིགས་ལ་ཡང་རི་མོ་ཐིག་རིས་ཅན་དང་ལྷག་མིག་ཅན་ལ་
སྒྲིམ་པོ་འདྲ་བ་མང་བའི་སྤྱིར་གཟི་མིག་མང་ཕྱང་དང་། ཐིག་རིས་མི་འདྲ་བའི་དབང་
གིས་གཟི་མིག་དགུ་དང་ལྷན་པའི་གཟི་དང་། གཟི་གནམ་ས་ཞེས་པ་ལ་སྒྲིམ་པོ་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་
མང་། གནམ་ས་བཞི་དང་ལྷན་པའི་གཟི་ཡི་རི་མོ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ལས། “གོགས་སྒྲིམ་ དགོ་
འཕེལ་ཤོགས་ལྷན་བདུད་འཛོམ་”བཞི་མཚོན་པས་ན་གཟི་དེའི་རིགས་ཤིན་དུ་དཀོན།

☺ ལུ་སིམ་པོས་དྲུ་ལམ་ནས་བཤུས་པ་ཡིན། ☺